

Документи доби.

Цей фільм показує, як можна, маючи певне бажання та ініціативу, з бракованого архивного матеріалу, шляхом систематичного й політично-письменного добору, технічної реставрації та монтажу, зробити інтересний і цінний культур-фільм—2000 метрів плівки, що відбиває історію фактів класової боротьби на Україні.

Проаналізуємо цю роботу.

Фабульно «Документи Доби» побудовано таким способом—в основі лежить хронологічна послідовність подій: починаючи від часів найбільшого розвитку війни й до останніх часів соціалістичного будівництва на Україні й з коротеньким оглядом міжнароднього становища СРСР.

Очевидно оформлювати кіно-матеріал було дуже важко, бо авторам фільму т.т. Могилевському та Габовичу доводилося виходити не з вигаданого сценарія та інсценізації подій, але з того кіно-хронікального архиву, що фактично є в даний момент у ВУФКУ, кіно-хронікального архиву. Через це режисерсько-монтажне наставлення фільму було таке: виявити й логічно зв'язати всі, що збереглися досі кіно-документи, які так чи так відбивають історію давно минулих фактів.

Чи подолали автори картини це основне завдання. Безперечно так. Відомо, що протягом року Відділ Хроніки переглянув понад 200 тисяч метрів архиву. Абсолютна більшість цього матеріалу стосується до подій громадянської війни в Києві, що був осередком повстання на Україні. Документальність цього матеріалу встановлено за матеріалами Київського «Істпарту» та «Музею Революції». Одночасно з цією методичною роботою Відділ Хроніки відшукував і скуповував відповідні матеріали, що є в архивах різних кіно-організацій, та в приватних осіб. Наслідком цих розшуків пощастило здобути зафільмовки таких документів, як от: «Скоропадський на енкеті», «Київське духовенство вітає Петлюру», «Керенський у Києві»,

наприклад: нікому досі невідомо одного оператора, що працював у і випадково куплена в Туркестані, в Києві 1918 р., плівка: «Приїзд директорії до Києва». Звісно, фільм не дає повної картини всіх подій на Україні. Добре, напр., відомо, що є зафільмовані такі події, як: «Похорон фельдмаршала Ейхгорна», «Страта Бориса Донського», «Вибух на Звіринці», «Похід Доброармії» цю хроніку знімав спеціальний оператор при штабі генерала Май-Маявського). Але весь цей матеріал

Зйомка балету Московського В.-театру для закордонної кіно-хроніки.

зник підчас громадянської війни й певні провалля між подіями є та їх у «Документах Доби» заповнено пояснювальними написами. До речі, написів у фільмові багато, особливо спочатку. Майже на $\frac{1}{3}$ написи можна було б скоротити, бо вони затримують темп і властиво тільки пояснюють дії в кадрі, а не зв'язок кадру з кадром. Проте краще написи ніж інсценівки подій та й до того-ж написи в хронікальному фільмові переконливіші від акторського, бодай і художнього виконання.

Проте, яка-б не була суб'єктивна оцінка «Документів Доби» можна з певністю сказати, що фільм дуже цінний і матиме величезне соціальне значення, особливо так через 50—100 років, яко справжній історичний «Документ Доби» початків пролетарської революції.

Г. Затворницький.

за
ба
ка
би
вч
зи
дл
у